

Yekta Kopan
Rafta Kalmasın
yekta.kopan@gmail.com

Freud, Silberstein ve Cervantes'in köpekleri

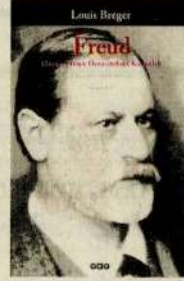
Louis Breger'in, Türkiye'de ilk kez 2002'de yayımlanan kitabı, Freud efsanesini yeniden tartışmaya açıyor. Onun gizli kalmış yönlerini ve hakkındaki "şarlatanlık" iddialarını ele alıyor

Eduard Silberstein, Freud'un ergenlik yıllarındaki en yakın arkadaşı. Gymnasium'da aynı sınıftalar. Freud, nişanlısı Martha Bernays'a 1884'te yazdığı bir mektupla ilişkilerini şöyle tanımlamış: "Okul sıralarında bulunamadığımız her saati birlikte geçirirdik. İspanyolca'yı birlikte öğrendik; kendi mitolojimiz, büyük Cervantes'in bir diyalogundan aldığımız gizli isimlerimiz vardı. İkimiz Academia Castellana adında tuhaf bir okul cemiyeti kurmuş, muazzam sayıda mizah eseri biriktirmiştik, hala kağıtlarımızın arasında bir yerlerde duruyorlardı herhalde; sade yemeklerimizi paylaşır, birbirimizden hiç sıkılmazdık."

Mektuplardaki ilginç ifadeler

İki arkadaş birbirlerine Cervantes'ten alınma köpek isimleriyle hitap ediyorlar demiştik. Freud'un -eleştirel, pedagojik, akıllı olanın- adı "Cipion", onun konuşkan ve maceracı arkadaşı Silberstein'in adı "Berganza" imiş.

Arkadaşlıkları döneminde Freud'un Silberstein'a yazdığı mektuplardaki kimi

ifadeleri gerçekten çok ilginç. Yazdıklarına anında cevap alamamanın öfkesinden, merakından tutun, yüksek dozda bir bağlılık ve samimiyete uzanan mektuplar bunlar. Ancak mezuniyetle birlikte dostlukları

da "soğumuş". Silberstein'in hayatının kalanı hakkında fazlaca bilgi yok. Ama şu ilginç notu paylaşmalıyım. Eduard, ilk karısı 1892'de depresyona girdiğinde tedavisi için eski arkadaşına yollamış. Kadın, Freud'un muayenehanesinin bulunduğu binanın dördüncü katından atlayarak intihar etmiş. Başarısız tedavi sonucu diyen de var, Kadının Freud'u görmeden intihar eylemini gerçekleştirdiğini söyleyen de. İlginç olan Freud'un bu olaydan hiç söz etmemesi. Silberstein ise yeniden evlenmiş, bir kızı olmuş ve 1925'te de ölmüş.

Dipnotlar da okunmalı

Bu olayı, çok sevdiğim Freud biyografilerinden birinden aktardım: 2002'de YKY tarafından yayımlanan, Louis Breger imzalı *Freud - Görüntünün Ortasındaki Karanlık*. Aslı Biçen'in güzel çevirisiyle okuduğum kitap, benim için kendisinden önceki biyografilerin bir adım ötesine geçiyor. Kendisi de bir psikoterapist/psikanalist olan Breger, Freud'u terapi koltuğuna oturtmaktan da bilimsel metotlarını tartışmaktan da çekinmiyor. Onun bir dahi olduğunu, modern psikolojiyi geliştiren kuramların yaratıcısı olduğunu kabul ediyor ama şöhreti altında da ezilmiyor. Ayrıca heyecanlı bir roman kadar sürükleyici olan kitap 19.yüzyıl Avrupa'sının ve Yahudi orta sınıfının yaşamını da sergiliyor.

Kitaptan tek bir bölüm aktardım size. Epey Freud biyografisi okumuş biri olarak, Breger'in kitabında çok daha ilginç sayfalar bulacağınızı söyleyebilirim.

Ayrıca 20 sayfalık "Arka Plan ve Kaynaklar" bölümü ile 100 sayfalık "Dipnotlar" bölümünü okumanızı da özellikle öneririm.

Freud - Görüntünün Ortasındaki Karanlık
/ Louis Breger / Çeviren: Aslı Biçen / Yapı
Kredi Yayınları / Biyografi / 644 Sayfa •